

STELLAN BOJERUD:

Brödrafolkens fel?

Bellman, dansken och norrmannen satt i gillestugan. Ute i trappuppgången hörde de värstingen Adolf, innehavare av karateklubben "Europa", rumstera ommkring. Nyss hade han tydligt varit inne hos Polacken och miss-handlat denne svårt.

– Borde vi inte låsa dörren, frågade Bellman, det ryktas på sta'n att Adolf är på väg hit. Det sade ju den där Adlercreutz, han som är snut och jobbar på Säpo. Det har han ju sagt även till er båda.

– Vad skulle det nytta till att låsa dörren för en vettvilling som Adof, sade dansken. Han sparkar ju ändå in dörren om han verkligen vill?

– Varför skulle han komma just till oss, sade norrmannen, vi äger ju inget av värde för Adolf.

– Han kanske vill komma åt vårt hembrända, som vi skaffat från Kiruna och Narvik, sade Bellman. Det säger i alla fall skvallret bland A-lagarna sedan flera dagar.

– Det tror jag inte på, sade norrmannen, och förresten kommer inte John Bull, och han är ju ändå sjökapten, att tilllåta det. Han kommer att nita Adolf direkt!

– Grabbarna säger att även John Bull är alkis och vill få tag i vårt brännvin, sade Bellman. Det ryktas att han redan är på väg för att hinna före Adolf.

I detsamma sparkades dörren upp och Adolf blev synlig. Han slog utan förvarning dansken så att tänderna lossnade och gav norrmannen en "dansk skalle". Så knäade han dansken i skrevet, så att denne föll ner vanmäktig i smärtor och slog en rak höger så att norrmannens käke gick av och han tappade medvetandet och blev liggande raklång på golvet.

– Ro hit med kröken! ropade Adolf, jag har pistol!

Bellman svarade inte men han tänkte dess mer. Vems fel var det att Adolf kommit in i stugan och nu stod där hotande och vred? Vad skall det bli av dansken och norrmannen om Adolf slår ner även mig, då kan jag ju inte vara dem till hjälp?

Dansken stod som förstenad och tittade in i hallspegeln på blodet som droppade från den såriga mungipan, men norrmannen segade sig upp på benen och sparkade Adolf kraftigt på smalbenet. Adolf drog utan en sekunds tvekan fram sin revolver och sköt norrmannen, som ånyo föll till golvet.

– Är det någon mer som vill vara kaxig, frågade Adolf i uppfordrande ton.

– Ööh, John Bull, sjökaptenen . . . , började Bellman tvekan.

– Ha, ha, John Bull, skrattade Adolf. Hör du inte hur Herman håller på och spöar upp honom i källaren. Tror du, ditt ömkliga kryp, att John Bull skulle kunna hjälpa dig även om han ville? Titta på norrmannen här, så kan du se hur det går om man förlitar sig på John Bull. Ger du upp norrman, frågade Adolf.

– Ja, jag ger upp, svarade norrmannen med svag röst.

– Då så, sade Adolf, men det kunde du ju ha gjort från början. Egentligen ville jag inte skada dig, i alla fall inte skjuta, men ryktet gick att du tänkte ge ditt hembrända till den där odräglige John Bull, som du visst tror är din kompis. Jag hatar att bli blåst, fattar du det norrman? Fattar alla här det, väste Adolf och gjorde en svepande rörelse med revolvren.

– Och du Bellman, manade Adolf, ta nu hand om dina kompisar. Men låt dörren stå olåst, annars går det för dig som

för dem. Så länge du levererar ett "järn" då jag så vill går du säker, men annars — — —, Adolf tecknade med pekfingret ett streck över halspulsådern.

Bellman bar med hjälp av dansken in den sargade norrmannen i sängkammaren och började förbinda honom. Inom sig kokade han av raseri och tänkte: Det kommer kanske en dag då John Bull och änkefru Marianne är starka nog att spöa den där odräglige Adolf. Kanske kommer Onkel Sam hem från USA nu när han hört vad som hänt här i huset. Under tiden — när Adolf inte ser det — måste jag försöka hitta det där jaktgeväret, som står någonstans i garderoben. Jag måste skaffa hagelpatroner. Jag måste lära mig hur man använder geväret. En dag kanske jag känner mig säker nog att låsa dörren och vid behov kunna jaga ut Adolf och hans anhang med geväret.

— Vad står du och tänker på Bellman, frågade Adolf med ett skeptiskt tonfall, tänker du mopsa upp dig?

— Nä, ööh — — — men du Adolf, kan du inte vara bussig och gå nu? Du får ju spänken av mig som vanligt och jag måste ju ge humanitär hjälp åt norrmannen här. Kan du inte lämna oss i fred?

— Okej då, sade Adolf. Men då skall dansken låta sin lillebror vara med mig och leka SS-officer och han skall garantera brorsan bibehållen veckopeng även fast denne går med i SS. Dessutom vill jag ha danskens nyaste modellbåtar, dom där moderna torpedbåtarna av Dragen- och Glenten-klasserna.

— Jag är väl tvungen att gå med på det, suckade dansken och Adolf nickade belåtet bifall.

— Men jag litat inte på norrmannen, fräste Adolf. Jag skall låta min kompis

Vidkun — han är förresten norrman han också — titta in och kolla kräket. Och norrmannens sovrums står till mitt förfogande, så att jag kan kasta tompavor i huvudet på John Bull om han skulle våga sig utomhus. Förstått?

Norrmannen tecknade att han ville säga något och med svag röst bad han slippa Vidkun, för denne var ju en Quisling.

— Okej, norrman, du slipper Vidkun, för han är så dum att även jag märker det, men bara tills vidare och om du sköter dig.

Adolf gick och slog igen dörren med en smäll. Bellman suckade och tänkte: Vad gör jag nu?

Månaderna gick och under tiden hann John Bull vrida om näsan på Herman. En sommar kom Onkel Sam över från Amerika och spöade tillsammans med Ivan upp Adolf ordentligt. Bellman övade sig flitigt med hagelbössan och en dag kände han sig modig nog att låsa dörren. Till slut hade Adolf fått stryk så ofta att han gick ner i källaren och tog sig av daga med pistolen.

— Nu får du hjälpa mig att röja upp i lägenheten, sade norrmannen till Bellman.

— Det var skönt för alla i huset, att vi blev av med den där odågan Adolf, sade Bellman.

— Vaddå vi?? utbrast dansken och norrmannen. Av dig har vi just inte haft någon hjälp. Du stod ju bara där och bockade och kråmade dig för Adolf, jävla anpassling!

— Men om Adolf skjutit även mig, hade jag ju inte kunnat förbinda era sår, försökte Bellman. Och glöm inte att era småsyskon fick gömma sig inne hos mig då

Adolf var påtänd och skulle klå upp alla och envar.

— Okej då, sade dansken och norrmannen, på sätt och vis var det ju bra att inte också du blev skjuten. Men du måste ju inse att du inte är likvärdig med oss, för du har ju inga ärr att visa upp! Vi kommer nog ihåg hur du stod där och åmade dig när Adolf var här.

— Men jag varnade ju er för Adolf och ni ville ju inte låsa dörren. Förresten tyckte ni det var för dyrt att köpa ett riktigt dörrlås, envisades Bellman.

— Kom inte dragande med det där gamla tuggat, skrek dansken och norrmannen i kör. Det var ju innan Adolf började suppa och sen hann vi inte gå till låsmeden. Förresten, sade norrmannen, hade jag ju redan beställt ett sjutillhållarlås från Onkel Sam i Amerika, men hann inte montera det i tid.

— Vi kommer aldrig att glömma att du lät Adolfs ungar leka med ditt Märklin-tåg fastän du visste vad han gjort med oss, sade dansken och norrmannen.

— Men jag hade ju era småsyskon inne i lägenheten och Adolf sa' att om inte hans ungar fick leka med modelljärnvägen skulle han själv komma och slå sönder allt som fanns i huset och dessutom vara djävlig mot era syskon.

— Äh, Adolf bluffade bara. Du var alldeles för vek, Bellman. Du skulle stått på dig precis som vi gjorde. Förresten var det nog så att du egentligen höll med Adolf. I vart fall var din brorsa Olle, han som ligger i lumpen, impad av Adolf och hans karateklubb. Nä, du var tunn, Bellman. Du svek oss!

Bellman gick sin väg med hängande huvud. Hade det inte varit bättre att ta en snyting av Adolf och nu fått vara med grabbarna i gänget? Men då hade jag ju inte kunnat ge dem den lilla hjälp jag ändå åstadkom och deras småsyskon hade ju inte kunnat gömma sig undan hemma hos mig. Kunde jag hjälpa att de inte låste dörren fastän jag varnade dem? Skulle jag ta ansvar för att de inte monterat in ett kraftigare lås medan tid var? Nej det hjälper inte vad jag än säger. Det här kommer dom att tråka mig för i minst femtio år, tänkte Bellman.

— — —
Fotnot: Åren 1940–1945 undgick minst 48 000 norrmän och 18 000 danskar ett ovisst öde genom att fly till Sverige. Vilket öde som väntat 7 700 danska judar om de inte lyckats fly till Sverige vet vi tyvärr alltför väl.